

Gemeente Leidschendam-Voorburg
T.a.v. [REDACTED]
Postbus 1005
2260 BA [REDACTED]-VOORBURG

Zoetermeer, 16 maart 2017

betreft: Quicksan Wet natuurbescherming
project: sloop en nieuwbouw school Pius X te Voorburg
referentie: 20161090/brf01

Geachte [REDACTED],

Bij deze ontvangt u de beknopte rapportage van de quickscan Wet natuurbescherming die op 7 maart 2017 is uitgevoerd ter plaatse van het scholencomplex aan de Heeswijkstraat 2 te Leidschendam.

Aanleiding

De gemeente Leidschendam-Voorburg is voornemens om het huidige schoolgebouw aan de Heeswijkstraat 2 in Voorburg te slopen en te vervangen door nieuwbouw. Het huidige pand is oud en vertoont gebreken. Voor de sloop en nieuwbouw is het noodzakelijk de huidige bebouwing te amoveren en mogelijk een deel van de groenvoorzieningen op het terrein te verwijderen (bomen en struiken die te dicht op de huidige of toekomstige bebouwing staan).

Om te bepalen of de voorgenomen plannen (mogelijk) leiden tot een overtreding van de vigerende natuurwetgeving, is een quickscan Wet natuurbescherming uitgevoerd.

Doel

Het doel van de quickscan is geformuleerd in enkele onderzoeksvragen:

Onderzoeksvragen t.a.v. soortenbescherming:

- S1. Welke Wn-beschermde soorten maken (mogelijk) gebruik van de planlocatie?
- S2. Wat zijn de effecten van de voorgenomen werkzaamheden op deze beschermde soorten?
- S3. Is aanvullend ecologisch onderzoek naar één of meerdere soorten noodzakelijk?
- S4. Welke voorzorgsmaatregelen dienen te worden uitgevoerd om negatieve effecten op beschermde soorten te voorkomen of te beperken?
- S5. Is het noodzakelijk om voor de voorgenomen werkzaamheden een ontheffing van de Wet natuurbescherming aan te vragen?

Onderzoeksvragen t.a.v. gebiedenbescherming:

- G1. Ligt het plangebied in of nabij een Natura 2000-gebied of binnen het NNN?
- G2. Kunnen negatieve effecten op beschermde gebieden bij voorbaat worden uitgesloten?
- G3. Is een toetsing aan de gebiedenbescherming noodzakelijk?

In sommige gevallen kan de aanwezigheid van beschermde soorten op basis van een quickscan niet worden uitgesloten. Als dit het geval is kan een aanvullend ecologisch onderzoek noodzakelijk zijn.

Vigerende wet- en regelgeving

Soortenbescherming

Via de Wet natuurbescherming (Wn) is de bescherming van diverse planten en dieren in Nederland vastgelegd. Naast de algemeen geldende zorgplicht voor alle in het wild levende planten en dieren (artikel 1.11 van de Wn), geldt voor een aantal soorten een aanvullend beschermingsregime. Deze aanvullend beschermde soorten zijn onderverdeeld in drie groepen, namelijk:

- vogels (artikel 3.1, alle soorten uit de Europese Vogelrichtlijn);
- overige strikt beschermde soorten, waaronder soorten uit de Europese Habitatrichtlijn (artikel 3.5, dit betreffen o.a. vleermuizen);
- nationaal beschermde soorten, waaronder soorten uit de Rode Lijst (artikel 3.10).

Het is volgens de Wet natuurbescherming niet toegestaan om (het leefgebied van) beschermde soorten aan te tasten. Dit is vastgelegd middels verbodsbepalingen: activiteiten die schadelijk zijn voor beschermde dier- en plantsoorten zijn verboden.

Vrijstelling binnen provincie Zuid-Holland

Provincies hebben de bevoegdheid om middels een provinciale verordening vrijstelling te verlenen voor nationaal beschermde soorten in het kader van bestendig beheer en onderhoud en ruimtelijke ontwikkeling. In het geval van de provincie Zuid-Holland worden de volgende 22 nationaal beschermde soorten vrijgesteld:

Aardmuis, bastaardkikker, bosmuis, bruine kikker, bunzing, dwergmuis, dwergspitsmuis, egel, gewone bosspitsmuis, gewone pad, haas, hermelijn, huisspitsmuis, kleine watersalamander, konijn, meerkikker, ree, rosse woelmuis, veldmuis, vos, wezel, woelrat. (bron: Verordening uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland, d.d. 9 september 2016).

Deze soorten worden daarom in voorliggende rapportage buiten beschouwing gelaten.

Voorzorgsmaatregelen

Een overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming is veelal te voorkomen door (voorafgaand aan de werkzaamheden) voorzorgsmaatregelen te treffen. Deze voorzorgsmaatregelen zijn gericht op het behoud van de functionaliteit van de groeiplaats van flora en de voortplanting- en/of vaste rust- en verblijfplaats van fauna. Daarnaast voorkomen de voorzorgsmaatregelen de negatieve gevolgen van een activiteit op individuen (o.a. doding en verwonding).

Ontheffingsplicht

Een ontheffingsplicht (artikel 3.3, 3.8 en 3.10 uit de Wn) is van toepassing als een overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming niet kan worden voorkomen door het nemen van voorzorgsmaatregelen.

Het is mogelijk om met een goed onderbouwd projectplan een ontheffing aan te vragen bij de desbetreffende provincie (in deze de provincie << >>). De provincie toetst de aanvraag vervolgens aan drie criteria:

- Dient het planvoornemen in één van de in de wet genoemde belangen (bijv. in het belang van de instandhouding van natuurlijke habitats)?
- Is er een 'andere bevredigende oplossing' mogelijk?
- Doet de ontheffing afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort?

Gebiedenbescherming

Natura-2000

Via de Wet natuurbescherming is tevens de bescherming van gebieden vastgelegd (voormalige Natuurbeschermingswet 1998). De gebiedenbescherming houdt samengevat in dat een ingreep in of nabij Natura 2000-gebieden geen dusdanig negatieve effecten op de kwalificerende habitats en/of soorten mag hebben, dat deze zich op de lange termijn niet kunnen handhaven. Voor projecten die een (significant) negatief effect kunnen hebben op de instandhoudingsdoelen van het betreffende Natura 2000-gebied, is een vergunningaanvraag noodzakelijk.

Natuurnetwerk Nederland

Naast de bescherming van Natura 2000-gebieden via de Wet natuurbescherming kunnen gebieden via de ruimtelijke kaders beschermd worden middels het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen was dit de EHS). Binnen de grenzen van het NNN is het 'nee, tenzij'-regime van kracht, er zijn geen ingrepen toegestaan die de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied significant aantasten, tenzij er sprake is van een groot openbaar belang, er geen reële alternatieven zijn, de negatieve effecten zoveel mogelijk worden beperkt en de overblijvende effecten worden gecompenseerd via het compensatiebeginsel.

Methode

De quickscan is uitgevoerd door middel van een literatuur- en veldonderzoek. Het literatuuronderzoek heeft tot doel om een beeld te krijgen van aanwezige Wn-beschermde soorten in de omgeving van het plangebied, zodat de kans op voorkomen in het plangebied (op basis van de terreinsituatie tijdens het veldbezoek) kan worden geschat.

Literatuuronderzoek

Voor het literatuuronderzoek is een zoekgebied met een straal van ongeveer twee kilometer gebruikt, met als middelpunt het plangebied. Voor het literatuuronderzoek is gebruik gemaakt van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De NDFF is de meest complete databank in Nederland met verspreidingsinformatie van flora en fauna. Aangezien ook de NDFF niet volledig is, is tevens gebruik gemaakt van informatie uit overige beschikbare vakliteratuur en eigen soort- en gebiedskennis (expert judgement).

Veldbezoek

Op 7 maart 2017 is het veldbezoek uitgevoerd. Tijdens het veldbezoek is gekeken naar de geschiktheid van het plangebied en de directe omgeving als leefgebied voor (in de omgeving aanwezige) beschermde soorten. Hierbij is gekeken naar de aanwezigheid van beschermde soorten en sporen hiervan (zoals uitwerpselen, pootafdrukken en aanwezige (oude) nesten). Volledigheidshalve is ook het dijktaalud en de smalle watergang ten noordoosten betrokken in het onderzoek. Hier zijn vooralsnog geen werkzaamheden voorzien.

Huidige en toekomstige situatie

Huidige situatie

Het plangebied is gelegen aan de Heeswijkstraat 2 aan de zuidwestzijde van Voorburg en bestaat uit een schoolgebouw, een speelterrein, enkele bomen en struiken en gazon (figuur 1).

Figuur 1: ligging plangebied in rood.

Het schoolgebouw bestaat uit verschillende delen en loopt in een u-profiel. In het zuidelijke deel zijn de meeste lokalen gesitueerd, dit is opgebouwd uit drie lagen (begane grond, 1^e verdieping en zolder). Aan de westzijde van dit deel is een kleine enkelvloerse uitbouw aanwezig. Middels een enkelvloerse corridor (waar tevens lokalen aanwezig zijn) wordt het gebouw verbonden met het deel waar de sportzaal en nog enkele lokalen zijn (figuur 2-1). Dit gedeelte is van vergelijkbare hoogte en bouwstijl als het gebouw met de lokalen. De grote gebouwen zijn opgetrokken uit baksteen, de corridor en een aanbouw hebben een muurbekleding van golfplaat en hout. De bakstenen muren zijn geventileerd middels open stootvoegen.

De hoge bebouwing beschikt over een puntdakconstructie en is bekleed met dakpannen (figuur 2-2). De dakranden zijn afgewerkt met houten dakgoten. Langs de kopse gevels is het dak afgewerkt met kantpannen en houten boeidelen. De lage bebouwing heeft een plat dak dat is bekleed met bitumen. De aansluitingen tussen de boeidelen, kantpannen en dakgoten is niet overal strak.

Centraal tussen de bebouwing is een schoolplein aanwezig, dit loopt door in westelijke richting. Ook aan de noordoostzijde van de corridor is een klein speeltuintje aanwezig. De pleinen zijn overwegend verhard.

Rondom het schoolgebouw is een struikbegroeiing aanwezig, hier staan soorten als sneeuwbes, hulst, kornoelje en liguster (figuur 2-3). Het plangebied wordt omzoomd door gazon met hierin verschillende soorten bomen (onder andere: berk, kers, Italiaanse populier en taxus). De bomen zijn overwegend vitaal. De Italiaanse populier heeft een zeer ruwe bast en mogelijk holten buiten het zicht (figuur 2-4).

Er is geen water aanwezig in het plangebied.

Figuur 2-1: Gebouw met sportzaal.

Figuur 2-2: Punt dakconstructie met pannen.

Figuur 2-3: Struikbegroeiing rond bebouwing.

Figuur 2-4: Gazon met grote Italiaanse populier.

Toekomstige situatie

Ten behoeve van het voornemen wordt de huidige bebouwing gesloopt. Op de zelfde plek wordt een nieuwe school gebouwd. Het is op dit moment nog niet bekend hoe dit toekomstige schoolgebouw er uit zal komen te zien. Daarom is voor het bepalen van de effecten rekening gehouden met een forse uitbreiding.

Resultaten literatuuronderzoek

Uit het literatuuronderzoek blijkt dat de volgende soort(groep)en in de omgeving van het plangebied aanwezig zijn: flora (schubvaren, kluwenklokje, bokkenorchis), (jaarrond) beschermde broedvogels (gierzwaluw, huismus, havik, boomvalk, buizerd en algemene soorten), (grondgebonden) zoogdieren (diverse vleermuizen, eekhoorn, waterspitsmuis), amfibieën (vuursalamander, alpenwatersalamander) en ongewervelden (platte schijfhoren, gevlekte witsnuitlibel).

Waarnemingen veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn waarnemingen gedaan van algemene vogelsoorten waarvan de in gebruik zijnde nesten beschermd zijn. Het gaat om de volgende soorten: spreeuw, houtduif, ekster, kauw en koolmees.

Geschiktheid, effectenanalyse en maatregelen per soortgroep

Flora

(On)geschiktheid

Uit literatuuronderzoek blijkt dat in de omgeving drie beschermde florasoorten voorkomen, namelijk; schubvaren, bokkenorchis en kluwenklokje. Het plangebied is ongeschikt bevonden als groeiplaats voor beschermde flora:

- schubvaren; potentiële groeiplaatsen in de vorm van oude (vochtige) muurtjes met kalkrijke voegen zijn binnen de planlocatie niet aanwezig;
- bokkenorchis; deze soort komt voor in de kustduinen en houdt van kalkrijke arme bodems, deze omstandigheden zijn niet aanwezig in het plangebied;
- kluwenklokje; deze soort komt voor op kalkrijke droge bodems in het rivierengebied en Zuid-Limburg, deze omstandigheden zijn niet aanwezig in het plangebied. Verspreid door Nederland verwilderd de soort vanuit tuinen, zo ook de NDFF waarneming uit het literatuuronderzoek. Dergelijke verwilderde exemplaren zijn niet beschermd.

Effectenanalyse en maatregelen

Er zijn geen effecten te verwachten op beschermde flora, derhalve is het niet nodig maatregelen te treffen.

Jaarrond beschermde broedvogels

(On)geschiktheid

Voor de gebouwbroeders als gierzwaluw en huismus is de huidige dakconstructie geschikt. Deze soorten broeden overwegend onder dakpannen en achter andere grote openingen in gevels.

Voor boombroeders als sperwer, havik, boomvalk en buizerd zijn de bomen binnen het plangebied niet van betekenis. Ze zijn te klein en staan in een te drukke omgeving, deze soorten hebben meer rust nodig rond hun nesten.

Effectenanalyse en maatregelen

Voor het bepalen van effecten en eventuele maatregelen en de eventuele noodzaak van een ontheffingsaanvraag is het nodig nader onderzoek naar de huismus en gierzwaluw te verrichten.

Algemene broedvogels

(On)geschiktheid

Het struweel en de bomen rond de school zijn mogelijk geschikt als nestplek voor algemene park- en struweelbroeders (zoals; winterkoning, roodborst, pimpelmees, zwarte kraai, houtduif, halsband parkiet, grote bonte specht). Tijdens het broeden zijn nesten van deze soorten beschermd.

Effectenanalyse en maatregelen

Nesten van alle vogels zijn tijdens het broedseizoen beschermd. Globaal loopt het broedseizoen van 15 maart tot 15 juli, dit kan afhankelijk van de weersomstandigheden eerder beginnen en langer doorgaan. Het vernietigen van nesten is een overtreding op de Wet natuurbescherming. Om dit te voorkomen dienen de werkzaamheden buiten het broedseizoen uitgevoerd te worden. Het is niet mogelijk een ontheffing aan te vragen voor het vernietigen van in gebruik zijnde nesten.

Vleermuizen

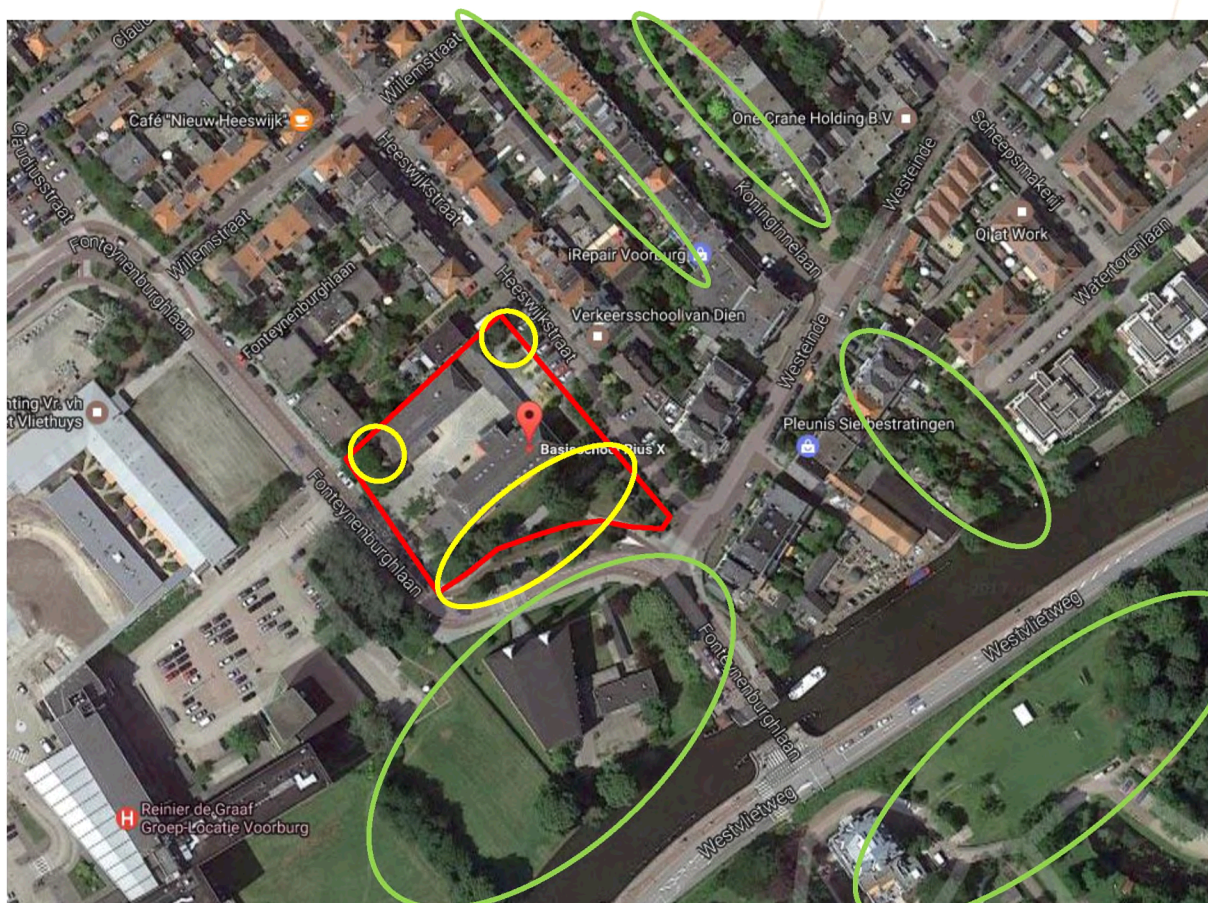
De open stootvoegen, kantpannen, boeidelen en openingen tussen de houten dakafwerking en de bakstenen muur zijn geschikt als invliegopening voor vleermuizen. Dergelijke openingen bieden toegang tot achterliggende ruimten (zoals de spouwmuur), waar vleermuizen (met name de gewone dwergvleermuis) vaak verblijven. Mogelijk is ook de Italiaanse populier ten zuidoosten van de bebouwing geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen.

De groenstructuren rond de school zijn geschikt als foerageergebied en fungeren mogelijk als onderdeel van een vliegroute.

Effectenanalyse en maatregelen

Op dit moment zijn de effecten van de sloop op verblijfplaatsen van vleermuizen nog niet te voorspellen. Nader onderzoek naar vleermuizen is noodzakelijk om de eventuele functie van de bebouwing als verblijfplaats te onderzoeken en om eventuele effecten te bepalen.

De bomen in het plangebied maken geen onderdeel uit van een aaneengesloten lijnvormige structuur en fungeren derhalve niet als (onderdeel van) een essentiële vliegroute. De groenstructuren in het plangebied worden mogelijk gebruikt als foerageergebied, in de omgeving is echter voldoende alternatief aanwezig waardoor het geen essentieel foerageergebied betreft (figuur 3).

Figuur 3: in rood het plangebied, in geel de bomen en groenzones die mogelijk verdwijnen, in groen de alternatieve uitwijk mogelijkheden.

Grondgebonden zoogdieren

(On)geschiktheid

Uit het literatuuronderzoek komt naar voren dat in de omgeving van het plangebied waarnemingen zijn gedaan van waterspitsmuis en eekhoorn.

De waterspitsmuis is een zeer kritische soort die vooral voorkomt in natuurgebieden en daar rond heldere sloten met een gevarieerde oever- en waterbegroeiing wordt aangetroffen. Vanwege de stedelijke ligging en het ontbreken van water is het plangebied ongeschikt als leefgebied voor deze soort.

De eekhoorn komt voor in landgoederen in de omgeving. De soort heeft in zijn leefgebied veel bomen nodig. De bomen in het plangebied zijn spaarzaam, staan solitair en vormen ook geen onderdeel van een groter aaneengesloten bosareaal. Het is daarom ongeschikt voor de eekhoorn.

Effectenanalyse en maatregelen

Er worden geen beschermde grondgebonden zoogdieren in het plangebied verwacht, er zijn dus geen negatieve effecten en maatregelen zijn niet aan de orde.

Amfibieën

Uit het literatuuronderzoek komt naar voren dat in de omgeving van het plangebied waarnemingen gedaan zijn van alpenwatersalamander en vuursalamander. Beide soorten zijn zeer zeldzaam (de vuursalamander zelfs praktisch uitgestorven in Nederland) en komen in Zuid-Holland van nature niet voor. De vuursalamander wordt uitsluitend in Zuid-Limburg aangetroffen en de alpenwatersalamander meer in het oosten en zuidoosten van Nederland. De waarnemingen zijn zeer waarschijnlijk afkomstig van uitgezette dieren in tuinvijvers. Een nadere effectenanalyse en maatregelen zijn niet aan de orde omdat het een uitzetting betreft.

Ongewervelden

(on)geschiktheid

Uit het literatuuronderzoek komt naar voren dat in de omgeving van het plangebied waarnemingen zijn gedaan van platte schijfhoren (kleine waterslak) en gevlekte witsnuitlibel.

Beide soorten zijn gebonden aan water, in het plangebied is dit niet aanwezig.

Effectenanalyse en maatregelen

Een nadere effectenanalyse en maatregelen zijn niet aan de orde

Gebiedenbescherming

Het plangebied ligt niet in een Natura 2000-gebied of binnen het NNN. Aangezien de voorgenomen ontwikkeling kleinschalig is en geen negatieve effecten als gevolg van externe werking te verwachten zijn, is toetsing aan de regelgeving omtrent deze beschermde gebieden niet van toepassing. Het voornemen hoeft alleen aan het onderdeel soortenbescherming van de Wet natuurbescherming te worden getoetst.

Conclusie

- S1. Welke Wn-beschermde soorten maken (mogelijk) gebruik van de planlocatie?

Mogelijk maken vleermuizen en jaarrond beschermde broedvogels huismus en gierzwaluw gebruik van de bebouwing op de planlocatie als verblijfplaats.

- S2. Wat zijn de effecten van de voorgenomen werkzaamheden op deze beschermde soorten?

Zonder voorzorgsmaatregelen kunnen beschermde soorten om het leven komen en kunnen beschermde nesten vernield worden. Dit is strafbaar in de Wet natuurbescherming.

- S3. Is aanvullend ecologisch onderzoek naar één of meerdere soorten noodzakelijk?

Ja, aanvullend onderzoek naar het eventueel voorkomen van vleermuizen, huismus en gierzwaluw is noodzakelijk.

- S4. Welke voorzorgsmaatregelen dienen te worden uitgevoerd om negatieve effecten op beschermde soorten te voorkomen of te beperken?

Werken buiten broedseizoen (15 maart-15 juli) om vernielen van vogelnesten te voorkomen.

- S5. Is het noodzakelijk om voor de voorgenomen werkzaamheden een ontheffing van de Wet natuurbescherming aan te vragen?

Mogelijk, dat is in dit stadium nog niet te zeggen.

- G1. Ligt het plangebied in of nabij een Natura 2000-gebied of binnen het NNN?

Nee. N2000 verder dan 3 km en buiten grenzen NNN.

- G2. Kunnen negatieve effecten op beschermde gebieden bij voorbaat worden uitgesloten?

Ja, werkzaamheden zijn kleinschalig en lokaal daarom geen externe negatieve effecten.

- G3. Is een toetsing aan de gebiedenbescherming noodzakelijk?

Nee.

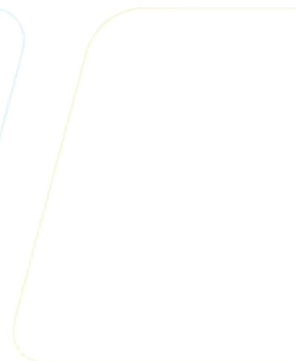
Tot slot

Indien u opmerkingen heeft of aanvullende informatie wenst, dan kunt u hiervoor contact opnemen met [REDACTED] (projectleider) of ondergetekende (telefoon: [REDACTED]).

[REDACTED]

Adviseur Ecologie

ATKB kan u tevens van dienst zijn met:

BODEM

- Verkennend en nader (asbest) bodemonderzoek
- Partijkeuringen grond, bagger en niet vormgegeven bouwstof
- Opstellen saneringsplannen, bestekken conventionele en in-situ landbodemsaneringen
- Begeleiding, evaluatie van conventionele en in-situ landbodemsanering
- Non destructief bodemonderzoek (grondradar)
- Second opinions
- Monitorings- en nazorgplannen
- Juridisch advies bodemzaken
- Beleidsondersteuning
- Civieltechnisch onderzoek naar asfalt, zand en klei
- Coördinatie archeologisch onderzoek
- Coördinatie asbestonderzoek gebouwen

ECOLOGIE

- Soortgericht onderzoek (o.a. vleermuizen, amfibieën, vogels)
- Toetsingen aan natuurwetgeving
- Ecologisch werkprotocol en begeleiding
- Vegetatiekarteringen
- Hydrobiologisch onderzoek
- Waterplantenonderzoek en ecoscans
- Visstandbemonstering
- Vismigratieonderzoek (vistelemetrie, pit-tag)
- Actief Biologisch Beheer
- Visserijmanagement
- Visbeheerplannen
- Beleidsstudies, beheerplannen en adviezen
- BREEAM-NL (gecertificeerd duurzaam bouwen)
- BREEAM-NL PLUS (duurzaamheid en milieuvergunning)

WATER&RUIMTE

- Kwalitatief en kwantitatief waterbodemonderzoek
- Baggerplan en werkplan baggerwerk
- Directievoering, toezicht en begeleiding baggerwerken
- Inrichting en beheer grondwatermeetnetten
- Grondwatermonitoring (grondwaterstand en -kwaliteit)
- Onderzoek en monitoring oppervlaktewaterkwaliteit
- Watervraagstukken
- Coördinatie/opstellen bemalingsplannen
- Watertoetsen en waterparagrafen
- Meldingen en vergunningen
- Coördinatie/opstellen ruimtelijke onderbouwing
- Saneringsplan en bestek waterbodemsanering
- Begeleiding en evaluatie van waterbodemsanering
- BREEAM-NL (gecertificeerd duurzaam bouwen en gebiedsontwikkeling)
- BREEAM-NL PLUS (duurzaamheid en milieuvergunning)